

Forslaget sættes til forhandling.

Justitsministeren (K. Axel Nielsen): Lad mig straks slå fast, at jeg er enig med forslagsstillerne i, at utilsigtede bivirkninger af straffedomme bør undgås i videst muligt omfang. Jeg er ligeledes enig i, at man ved en drøftelse af det foreliggende problem må tage sit udgangspunkt i, at der ikke bør knyttes nogen retlighedsfortabelse til et strafbart forhold.

Dette har da også længe været dansk rets standpunkt. I straffelovens § 78, stk. 1, således som bestemmelsen blev udformet i 1951, er det udtrykkelig fastslået, at strafbart forhold ikke medfører tab af borgerlige rettigheder. Som praktisk vigtige eksempler på rettigheder, der således bevares uanset strafbart forhold, nævnes i lovteksten almindeligt næringsbrev og sønæringsbevis.

Da man udformede bestemmelsen i § 78, stk. 1, var man imidlertid klar over, at der kunne være grund til at udelukke straffede personer fra visse stillinger, når der var nærliggende fare for, at de pågældende i disse stillinger ville gøre sig skyld i misbrug af vedkommende stilling. I overensstemmelse hermed er der i straffelovens §§ 78 og 79 hjemmel til at udelukke straffede personer fra at udøve virksomhed, som kræver en særlig offentlig autorisation eller godkendelse eller til ved dom at frakende dem retten til fortsat at udøve en sådan virksomhed, såfremt det udviste forhold begrundet en nærliggende fare for misbrug af stillingen eller hvervet. Som eksempler på forhold omfattet af bestemmelserne kan nævnes autorisation som revisor, tolk, translator, læge, tandlæge, apoteker og sygeplejerske. Efter § 79 kan også retten til fortsat at udøve anden virksomhed frakendes i forbindelse med dom for strafbart forhold, hvis særlige omstændigheder taler derfor.

Om en straffet person skal udelukkes fra at udøve en virksomhed, som han ikke tidligere har udøvet, og hvortil der kræves offentlig autorisation eller godkendelse, afgøres af administrationen, hvis afgørelse imid-

lertid kan fås prøvet ved domstolene. Der findes i særlovgivningen enkelte bestemmelser, der giver en lidt videre adgang til at udelukke fra en virksomhed eller til at frakende retten til fortsat at udøve denne. Det gælder f. eks. loven om statsautoriserede revisorer.

Spørgsmålet om bivirkninger af straffedomme opstår ikke mindst i forbindelse med overvejelser om, i hvilket omfang der kan meddeles andre offentlige myndigheder oplysninger fra strafferegistrene. Bestemmelser herom findes i justitsministeriets cirkulære af 5. december 1962 om strafferegistre m. v., der indeholder ret detaljerede regler for, hvilke offentlige myndigheder der kan få oplysninger om straffedomme, og til hvilke formål.

Dette cirkulære viser, at det til brug ved myndighedernes behandling af visse sager og ved ansættelsen i visse stillinger i et vist omfang kan være nødvendigt at have oplysninger om tidligere straffedomme. Som eksempler kan jeg blot nævne så forskellige områder som adoptionssager, optagelse i hjemmeværnet eller ansættelse i politiet. Det må vel være klart, at kendskab til begåede straffbare forhold i visse tilfælde kan have væsentlig betydning for afgørelser på disse områder. Jeg vil dog samtidig fremhæve, at det nævnte cirkulære er udtryk for en betydelig tilbageholdenhed med hensyn til meddelelse af strafoplysninger.

Hvad særlig angår ansættelse under staten af personer, der har begået strafbart forhold, har finansministeriet i 1963 udsendt et cirkulære herom. Efter dette er en straffet person kun udelukket fra ansættelse, hvis det straffbare forhold begrundet en nærliggende fare for misbrug af stillingen eller gør ham uværdig til den agtelse og tillid, som stillingen kræver. Jeg har i april 1971 som svar på et spørgsmål fra hr. Morten Lange nærmere redegjort for cirkulæret her i tinget, og jeg skal derfor ved denne lejlighed indskrænke mig til at henvise til denne redegørelse.

For slagsstillerne har undladt at angive